

Aan de gemeenteraad

Datum 4 december 2024

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Zaak:

Document: 24.0034475

Behandeld door: Strategie

Naam: E. Nellissen

Telefoon: +31 43 30 68 568

Bijlagen: Nee

Verzonden:

Onderwerp: Uitkomst participatietraject beleid maatschappelijke accommodaties

Geachte gemeenteraad,

In april 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het participatieplan rondom het beleid maatschappelijke accommodaties. In dit stuk is afgesproken dat de gemeenteraad in Q4 van 2024 een terugkoppeling zou krijgen van dit proces. Daarvoor dient deze raadsinformatiebrief.

Tussen mei en december 2024 hebben meerdere participatiemomenten plaatsgevonden rondom het nieuwe accommodatiebeleid. Deze vonden plaats met beheerders en gebruikers van de accommodaties, klankbordgroepen en niet-regelmatige gebruikers. De maatschappelijke accommodaties Vols Location, Auw Sjoël, Beemderlaan, Fraiche, Vereinshoes, BMA Vijlen en Bergzicht zijn meegenomen. De accommodaties in Lemiers en bibliotheek zijn niet meegenomen in dit proces. Voor de accommodaties in Lemiers liep in de zomer van 2024 rondom de zaal Oud-Lemiers een eigen participatieproces. Gekozen is om dit niet te verstoren en de initiatieven in Lemiers te overvragen. Daarnaast liep voor de bibliotheek ook een proces rondom de toekomst van de bibliotheek. Deze accommodaties worden wel meegenomen in het accommodatiebeleid.

Wat is opgehaald:

Tijdens meerdere bijeenkomsten en door middel van interviews is opbrengst opgehaald rond de centrale participatievraag: *wat is er nodig om ervoor te zorgen dat verenigingen, stichtingen en*

(groepjes) inwoners prettig kunnen ontmoeten in ruimtes die beschikbaar worden gesteld door de gemeente Vaals?

Behaalde doelen rondom opkomst:

In het participatieplan is afgesproken tevreden te zijn met de opkomst als:

- We tenminste 50% van de gebruikersgroepen spreken tijdens een (of meerdere) bijeenkomst(en). Uitkomst: 37 van de 64 gesproken, oftewel 58%. Zie ook bijlage 1.
- We tenminste 50% van de beheerorganisaties spreken tijdens een (of meerdere) bijeenkomst(en). Uitkomst: 4 van de 4 gesproken, oftewel 100% Zie ook bijlage 1.
- We tenminste twee klankbordgroepen spreken. Uitkomst: 2 gesproken.
- We tenminste 30 inwoners, waarvan 10 jongeren spreken, door middel van interviews. Van deze 30 inwoners proberen we zo veel mogelijk mensen met verschillende perspectieven te spreken. Uitkomst: 31 gesproken, waarvan meer dan 10 jongeren.

Elk doel rondom de opkomst is behaald.

Opbrengst

Hieronder volgen de samenvattingen van de opbrengst tijdens de verschillende participatiemomenten.

1. 30 interviews onder niet-regelmatige gebruikers van de accommodaties

Om een idee te krijgen van de behoeften die leven in de gemeente Vaals onder niet-regelmatige gebruikers (inwoners die nooit, sporadisch of alleen voor grote evenementen naar de accommodaties gaan) zijn 30 interviews afgenomen. Meer dan tien hiervan waren jongeren onder de 30 jaar. De 30 geïnterviewden zijn een mix tussen inwoners van Vijlen, Vaals en Lemiers, inwoners met een Nederlandse en niet-Nederlandse afkomst, inwoners met verschillende leeftijden en wel/niet mobiel. Hoewel de 30 interviews geen statistisch representatief beeld geven, leveren de interviews wel een verzameling aan verschillende perspectieven, behoeften en ideeën die helpen bij het ontwikkelen van het nieuwe accommodatiebeleid.

Uit de interviews kwam naar voren dat inwoners:

- Al regelmatig binnenkomen bij het Vereïnshoes, Fraiche, Vols Location, Bergzicht, de BMA Vijlen en de Zaal Oud-Lemiers, maar niet/nauwelijks in de Auw Sjoël, de Beemderlaan 8 en de BMA in Lemiers.
- Verschillen in hun behoefte aan een nieuwe ontmoetingsplek: voor sommigen is dit erg welkom, anderen hebben hier (o.a. door een al druk sociaal leven) geen behoefte aan;
- Waarde zien in een plek waar je laagdrempelig binnen kunt lopen, zonder dat verwacht wordt dat je iets bij horecagelegenheid bestelt, maar wel met de optie om dit te doen. Een soort mix tussen huiskamer en (eet)café wordt als ideaal gezien, met openingstijden zowel overdag en 's avonds, en met een optie om "goede" koffie én koffie uit een automaat te kopen. Met plekjes om te lezen en te werken en voor kinderen om te spelen. Waar ook café spellen zijn (darten, biljard) en waar een drankje kan worden gedronken;
- Nieuwe/moderne inrichting niet als must zien: belangrijkst is dat de inrichting gezellig en uitnodigend is, past bij de kern en mensen niet afschrikt.
- Een ontspannen, open sfeer belangrijk vinden, verwelkomend voor iedereen, met een exploitant die lokaal bekend en aanspreekbaar is.
- Het belangrijk vinden dat er ook activiteiten worden georganiseerd voor een breed publiek, zowel overdag als 's avonds;
- Een centrale locatie en wifi een belangrijke voorwaarde vinden voor een ontmoetingsplek.
- Een spontane ontmoetingsplek missen in Vijlen (dit werd met name gezegd door jongeren uit Vijlen).

- Ook een hoop andere ontmoetingsplekken in de gemeente Vaals identificeren, zoals verzorgingshuis Langedael, sportkantine, de Ruilwinkel, parken, de buurtwinkel in Vijlen, de bibliotheek, het Drielandenpunt, speeltuinen etc.

2. Verslagen per maatschappelijke accommodatie:

Alle bijeenkomsten met gebruikers zijn georganiseerd op de locatie zelf, waarbij ook ruimte was voor een rondleiding. Dit om een beter beeld te krijgen bij elke locatie, direct te kunnen zien welke aspecten gebruikers als positief ervaren, waar mogelijke knelpunten liggen en wat de unieke sfeer van elke locatie is. Wethouder Hamaekers is samen met ambtelijke ondersteuning bij ieder gesprek persoonlijk aanwezig geweest.

Vols Location

Beheerder

- Tevreden over de samenwerking met de gemeente en heeft een goede relatie met de gebruikers.
- Wens om het Prins Willem-Alexanderplein nog beter te gebruiken als evenementenplein.

Gebruikers

- Verenigingen zijn over het algemeen blij met de ruimtes. Er is meer dan genoeg plek en een goede verstandhouding tussen beheerder en gebruikers. Problemen worden grotendeels tussen beheerders en gebruikers onderling opgelost.
- Verbetering kan worden gezocht in het podium (vochtproblemen), de rolstoellift (werkt niet meer), de verwarming/airco en de geluids- en lichtinstallatie.

Auw Sjoël

Gebruikers bijeenkomst 1

- Elke aanwezige gebruikersgroep heeft de eigen ruimte laten zien en specifieke behoeften gedeeld.
- De ruimtes worden over het algemeen als prettig ervaren. Gebruikers zijn blij met de ruimte en de beschikbaarheid. Niet iedereen heeft een eigen ruimte en/of opslagruimte, voor sommige gebruikers ligt hier een wens. Op zich staan gebruikers open voor het delen van ruimtes, alleen het delen van opslagruimte is lastig.
- Sommige gebruikers geven aan dat het gebouw in slechte staat is. Ook zijn sommige ruimtes muf en moet er in de winter flink gestookt worden om het gebouw op temperatuur te krijgen. Het feit dat de Auw Sjoël oud is wordt niet als onprettig ervaren. Het is ook deels nostalgisch. Wel kan er meer aan het onderhoud worden gedaan.
- Tussen gebruikersgroepen is weinig contact, hoewel hier bij sommige gebruikers wel behoefte aan is.
- Er is geen ruimte voor spontane ontmoetingen. De gebruikers missen dit niet echt.
- Gebruikers geven aan dat een meldpunt voor organisatiedingen handig zou zijn. Een echte beheerder ontbreekt.
- Er is geen lift of traplift, dit is soms lastig voor gebruikers op 1e verdieping.
- Parkeren is moeilijk: de parkeerplaats is deels verkocht en in het vrije gedeelte parkeren ook vaak mensen die niet in de Auw Sjoël hoeven te zijn. Ook is er onduidelijkheid over de gehele parkeersituatie. Gebruikers moeten regelmatig ergens anders parkeren.

Gebruikers bijeenkomst 2

In de tweede bijeenkomst voor gebruikers van de Auw Sjoël is ruimte voor vragen rondom het aankooptraject van de Suisse, dat na akkoord van de gemeenteraad zal worden ingezet als maatschappelijke accommodatie. Waarbij de Auw Sjoël verkocht zal worden.

- Het muziekcollectief geeft aan dat in de Auw Sjoel volgens hen twee unieke oefenruimtes zijn. Dit op een andere plaats realiseren betekent hoge kosten volgens hen. Het aanwezige bestuur van Fraiche geeft aan dat zij dit in het gebouw op de Sneeuwberglaan willen realiseren, zij het iets kleiner dan de huidige ruimtes.
- Gebruikers geven aan dat zij tevreden zijn met het gebouw en vragen zich af waarom het gebouw niet in stand kan worden gehouden. Aangegeven vanuit de gemeente wordt dat de accommoderen het hoofddoel is en dat hiervoor met de geplande aanbouw van de Suisse genoeg ruimte voor moet komen (incl. opslagruimte), en dat er ook ruimte is in andere locaties zoals Fraiche en de huiskamer van Krijtland. Met name Fraiche is interessant voor initiatieven rondom muziek en kunst. Gemeente gaat hier met elke groep apart naar kijken. Gemeente geeft ook aan dat andere doelen, zoals het creëren van een toegankelijke ontmoetingsplek en het bewegen van mensen om mee te doen met zichtbare verenigingen, meegespeeld hebben bij de aankoop van de Suisse.
- Gebruikers geven aan dat gebouw in erg slechte staat is en dat er weinig onderhoud heeft plaatsgevonden in alle jaren.
- Gebruikers vragen zich af wat zal gebeuren met de huurprijzen zodra de initiatieven verhuizen.
- Afgesproken wordt om individuele gesprekken te plannen eind 2024 en in 2025 voor de initiatieven die hier behoefte aan hebben.

Beemderlaan 8

Gebruikers bijeenkomst 1

- Elke aanwezige gebruikersgroep heeft de eigen ruimte laten zien en specifieke behoeften gedeeld.
- Over algemeen zijn gebruikers tevreden met de toegewezen ruimtes. Er is genoeg plek voor activiteiten en opslag, behalve Vaals Helpt, die last hebben van een te kleine ruimte.
- Gebruikers geven aan dat het niet in goede staat verkeert. Denk aan schimmel en warmte in de zomer, sommige ruimtes te krap, geen wifi.
- Voor groot deel van de groepen wordt het erg op prijs gesteld dat de ruimte niet gedeeld hoeft te worden met andere initiatieven. Naast de activiteiten maken sommige gebruikers ook tussendoor gebruik van de ruimte, ter voorbereiding van activiteiten of ter uitbeoefening van kunst. Wel maken sommige gebruiker gedeeld gebruik van de ruimtes, bijvoorbeeld de creatieve vrouwengroep en de spellengroep.
- Er is een gevoel van vrijheid en community in Beemderlaan dat op prijs wordt gesteld. Gebruikers hebben contact met elkaar en er wordt af en toe een open activiteit georganiseerd, zoals een expositie of een open dag.
- Er zijn weinig tot geen spontane ontmoeting in gebouw. Het gebouw nodigt hier ook niet voor uit: er is geen open huiskamer.

Gebruikers bijeenkomst 2

In de tweede bijeenkomst voor gebruikers van de Beemderlaan is ruimte voor vragen rondom het aankooptraject van de Suisse, dat na akkoord van de gemeenteraad zal worden ingezet als maatschappelijke accommodatie. Waarbij de Beemderlaan gesloopt zal worden.

- Gebruikers vragen naar de reden waarom het nodig is om de Beemderlaan te slopen en of de locatie niet behouden kan worden, aangezien de gebruikers tevreden zijn. Gebruikers geven aan dat ze zich afvragen of alle initiatieven wel in de Suisse passen en geven aan geen heil te zien in multifunctioneel gebruik, omdat dit onhandig is met spullen en de gezelligheid uit een ruimte kan halen. En groepen willen ook nog ruimte hebben om te groeien, dus de nieuwe ruimtes mogen niet te klein zijn. Aangegeven vanuit de gemeente wordt dat het gebouw op de Beemderlaan op termijn niet behouden kan worden zonder grote investeringen. Daarnaast is accommoderen het hoofddoel van de nieuwe aanpak en dat hiervoor met een mogelijke aanbouw van de Suisse genoeg ruimte voor kan komen (incl. opslagruimte). En dat er ook ruimte is andere locaties zoals Fraiche en de huiskamer van Krijtland. Gemeente gaat hier met elke groep apart naar kijken. Gemeente geeft ook aan dat andere doelen, zoals het creëren van een toegankelijke ontmoetingsplek en het bewegen van mensen om mee te doen met zichtbare verenigingen, meegespeeld hebben bij de

aankoop van de Suisse. Deze doelen kunnen door de centrale ligging en de aanwezige horeca bereikt worden.

- Gebruikers geven aan dat de centrale ligging van de Suisse een pluspunt is en dat het een goede plek is om bepaalde initiatieven en activiteiten te laten landen, en dat het ook toegankelijk is i.v.m. de ligging dicht bij het busstation.
- Gebruikers geven aan dat het lijkt alsof het plan vanachter een bureau is bedacht en dat het beter was geweest als de initiatieven eerst waren bevroegd wat zij vonden van de Suisse. Vanuit de gemeente wordt aangegeven dat dit i.v.m. de belofte aan de eigenaar van de Suisse om het geheim te houden niet mogelijk was. Door de ontwikkelingen rondom de Suisse is er enig wantrouwen ontstaan. Gebruikers vragen vanaf nu voor een open proces.
- Gebruikers hebben vragen rondom de huur en willen graag hier meer over horen zodra dit bekend is.

Fraiche

Bestuur Fraiche

- Fraiche staat open voor meer gebruikers: knutselclubjes, harmonie, etc. Hierover zijn gesprekken gaande met de gemeente. Fraiche zal dan als beheerder optreden.
- De bar in de zaal is verschuifbaar en kan afhankelijk van het aantal bezoekers voor een optreden verschoven worden.
- Ruimte op balkon geschikt voor bands: 1 grotere en 1 kleinere ruimte mogelijk. Daarbij is het wel zo dat het geluid van de bands in de rest van het gebouw gehoord zou kunnen worden. Hier wil Fraiche in investeren.
- Op chillavonden wordt de ruimte niet met andere gebruikers gedeeld, zodat de kinderen de vrijheid in het hele gebouw hebben.
- Enkele ruimtes zijn beschikbaar voor multifunctioneel gebruik.
- Grootste gemis is de opslagruimte: nu alleen doorgang straat naar zaal. Dit is niet genoeg.

Vereinshoes

Beheerder

- Bezetting is goed, bijna elke dag zit de zaal 's avonds (40 tot 60 personen, multifunctioneel en geluiddempend) vol, regelmatig moeten er nieuwe initiatieven worden afgewezen. Overdag is er wel bijna altijd plek. Vergaderzaaltje wordt maar 1 x per week gebruikt. Gebruikers maken ook gebruik van het café.
- Beheerder krijgt van gebruikers terug dat zij een lift willen, maar dat gaat niet i.v.m. het gebouw. Verder geven ze aan tevreden te zijn. Genoeg opslagruimte. Wat betreft onderhoud is er verbetering nodig.

Gebruikers

- Clubs zijn er over het algemeen al erg lang (+/- 20 jaar), deel hiervan heeft toekomstperspectief.
- Vereinshoes is belangrijke plek voor verenigingen en bezoekers voor sociale leven. Veel mensen uit Vaals maar ook uit de Euregio. Mensen voelen zich snel welkom en er is een open sfeer. Voor aanwezige verenigingen is dit hun tweede thuis waar ze vaak komen (ook buiten activiteiten). Caféfunctie belangrijk voor stamgasten en spontane bezoekers.
- Verbeterpunten zijn muren op gang, toiletten en vervoer van spullen naar bovenverdieping.

BMA Vijlen

Beheerder

- De bezetting is heel goed, evenementencommissie moet soms al mensen afwijzen.
- Contact met gebruikers is erg goed. Evenementencommissie krijgt regelmatig complimenten vanuit gebruikers over het feit dat het beheer professioneel geregeld is.
- Droom is om uitbouw te realiseren voor de opslag van spullen.

Gebruikers

- Gebruikersgroepen geven aan in het algemeen blij te zijn met de verbouwing en zich thuis te voelen in de BMA. De vernieuwingen, waaronder de slimme thermostaat, worden erg op prijs gesteld.
- Sommige initiatieven hebben last van het gebrek aan opslagruimte. Hier zou nog een oplossing voor moeten worden gezocht.
- Daarnaast zijn er ideeën rondom de verbetering van de geluidsinstallatie.

Bergzicht

Beheerder en gebruikers (één overleg)

- Ruimte wordt op prijs gesteld. Hoge huur drukt wel op verenigingen (met name door inflatie en energielasten)
- Verbeterpunt is een lift van de opslagruimte naar de begane grond. Dit is ook vanwege de leeftijd van veel leden erg belangrijk.
- Wat betreft spontane ontmoeting is Bergzicht minder geschikt als locatie. Jongeren uit Vijlen kunnen net als iedereen de zaal huren om activiteiten te organiseren, maar hier zijn weinig aanvragen voor.

Slotbijeenkomst voor alle locaties

- De bijeenkomst begint met een presentatie over het proces en de keuze van de gemeenteraad om de Suisse te kopen als beoogde nieuwe accommodatie.
- Deelnemers geven door middel van vragen aan het volgende belangrijk te vinden:
 - o Toegankelijkheid
 - o Parkeerplaatsen
 - o Dat er ook voor andere initiatieven dan uit de Beemderlaan en de Auw Sjoël ruimte is.
 - o Dat er voor alle initiatieven van de Beemderlaan en de Auw Sjoël ruimte is.
 - o Dat de horeca in de Suisse goed wordt geregeld.
 - o Dat de financiering van de Suisse goed geregeld wordt, inclusief de toekomstige huur.
- Daarnaast geven initiatieven uit Vijlen aan dat er nog een aantal aandachtspunten zijn rondom het Durpshoes (voorheen BMA), zoals de geluidsinstallatie, ontluchting, het slepen van tafel en de toiletten.

3. Samenvatting klankbordgroepen

Vaals Verbindt

- Vaals Verbindt ziet kansen in een nieuwe, centrale maatschappelijke accommodatie in de gemeente Vaals, met name voor het ontmoeten en het verbinden, en voor het aanbieden van diensten voor mensen die kampen met armoede of eenzaamheid.
- Vaals Verbindt wil in de toekomst graag meedenken over mogelijkheden om dit slim in te richten. Ideeën die geopperd zijn, zijn o.a. ontmoetingsactiviteiten, een combinatie met dagbesteding overdag, een speelplekje voor kinderen, een huiskamer/café.

Adviesraad Sociaal Domein

- De adviesraad ziet de Suisse als een centrale, multifunctionele ontmoetingsplek in Vaals als een prima initiatief. Belangrijke aandachtspunten zijn wel:
 - o Er zijn in Vaals veel ruimtes die gebruikt kunnen worden als ontmoetingsplek (zie locatiewijzer die Adviesraad Sociaal Domein in 2016 heeft opgesteld).
 - o Het is aan te raden om ook in het gebouw van Fraiche de ruimtes (desnoods aangepast/opgewaardeerd) passend multifunctioneler in te zetten, uiteraard in overleg met het huidige bestuur van Fraiche.
 - o Gesprekken met gebruikers van de Beemderlaan en de Auw Sjoël zijn belangrijk om de behoeften op te halen. Van het verleden (bijvoorbeeld van de ontwikkeling van de uitvoeringszaal de Obelisk) leren we dat bij het uiteindelijk ontwerp van de ruimte het van groot belang is om realistisch te blijven over wat initiatieven werkelijk nodig

hebben. Om te komen tot een programma van eisen is het belangrijk dat zowel de gemeente als de gebruikersgroepen zich flexibel en constructief opstellen, om tot een plan te komen waar iedereen zich in kan vinden.

- Wanneer de Suisse wordt ingericht op basis van behoeften van gebruikers, is het raadzaam om in een convenant op te nemen dat deze gebruikers ook echt gebruik gaan maken van de ruimtes. En om gebruikers op het naleven van dit convenant aan te spreken. Zo niet, dan loopt de gemeenschap het risico dat de gebruikers naar andere ruimtes uitwijken en het gebouw minimaal gebruikt wordt. Daarnaast adviseert de adviesraad om ervoor te zorgen dat de gemeente als investeerder de risico's van misinvestering zo gering mogelijk maakt.
- Wanneer de Suisse wordt ingericht als ontmoetingsruimte, is het belangrijk om goed na te denken over de tijden dat alcohol wordt geschonken, om verslaving tegen te gaan.
- Parkeerplekken zijn ook een aandachtspunt.
- De BMA's van Lemiers en Vijlen zijn in deze kernen belangrijke voorzieningen en moeten voor kleine groepen eerst voorliggende voorziening zijn.

Vervolg

Met gebruikers van de Beemderlaan en de Auw Sjoël wordt bij interesse een apart gesprek georganiseerd om de behoefte per groep nog verder te inventariseren. Deze vervolgesprekken zijn er ook om eventuele overgang naar Suisse, na akkoord gemeenteraad, zo soepel mogelijk te laten verlopen. Daarnaast worden de gebruikers op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen rondom het accommodatiebeleid.

Naar verwachting zal in Q2 van 2025 een voorstel voor nieuw accommodatiebeleid aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Vaals,

mr. drs. J.H.M.J. Bertram
Secretaris

mr. H.M.H. Leunessen
Burgemeester

Bijlage 1: overzicht van gesproken beheerders en gebruikers

Beheerders gesproken	
Dhr. Jamlean	Vols Location
Dhr. Bellefroid	Vereinshoes
Dhr. en Mw. Gulpen	Bergzicht
Evenementencommissie Vijlen	BMA Vijlen
<u>Totaal aantal beheerders gesproken</u>	<u>4 van de 4 in totaal</u>
Gebruikers gesproken	Locatie
Vitaal 50+ Tai Chi (George Kroese)	Auw Sjoël
IVN	Auw Sjoël
St. Muziekcollectief Vaals	Auw Sjoël
Floralia	Auw Sjoël
Heemkundevereniging Sankt Tolbert	Auw Sjoël
Kunstatelier Jan Veer	Auw Sjoël
Stichting Muziekonderwijs Vaals	Auw Sjoël
Teken- en Schildergroep	Auw Sjoël
Kunstkring Geel	Auw Sjoël
Chor d'Accord	Auw Sjoël
Pilates	Auw Sjoël
Foto Vols	Beemderlaan
D'r Creatieve Dusz/4 Ms	Beemderlaan
Kunstcollectief Vaals	Beemderlaan
Creatieve Vrouwengroep	Beemderlaan
Stichting TIP	Beemderlaan
Vaals Helpt	Beemderlaan
Atelier Jussen	Beemderlaan
Stichting Kunstzinnige Vorming	Beemderlaan
Voedselbank	Beemderlaan
Danceteam 2Bme	Bergzicht
Harmonie	Bergzicht
Damesgym/sportgroepje	BMA Vijlen
KBO Vijlen	BMA Vijlen
Yoga	BMA Vijlen
Zangkoor St. Georgius Vijlen	BMA Vijlen
Hoeskamer va Ville	BMA Vijlen
Wegkruizengroep	BMA Vijlen
Kerkbestuur Vijlen	BMA Vijlen
Noabere Heemkundevereniging	BMA Vijlen
Evenementencommissie Vijlen	BMA Vijlen
Stichting Fraiche	Fraiche
Schutterij St. Paulus	Vereinshoes
Spaarclub Vereinshoes	Vereinshoes
Kaartvereniging de Vrung	Vereinshoes
Harmonie Cecilia	Vols Location
Grensülle	Vols Location
<u>Totaal aantal gebruikers gesproken</u>	<u>37 van de 64 in totaal</u>